

donné une traduction qui ne laisse rien à désirer' en geeft die vertaling in een noot die dus hier ongewijzigd kan worden overgenomen⁸:

De Nederlanders zijn ontegenzeggelijk Onzen Lieven Heers zonderlingste kostgangers op aarde. Van nature verstandig en bekwaam, hebben zij van lieverlede iets aangenomen van het vreemde der volken, tusschen welke en die van Europa hunne zeevaarders gedurende zoo lange tijd de eenige tusschenpersonen geweest zijn. Men treft in hun wezen een menigte van trekken aan, welke aan China en Japan, aan Semarang en Buitenzorg herinneren. Onverklaarbaar is dat niet, doch te bejammeren is het, dat de Nederlanders die trekken in hun karakter, waarmede men als bijkomende omstandigheden des noods vrede zou kunnen hebben, vaak tot den rang van hoofdtrekken verheffen en daarin iets schijnen te zien wat zij boven andere menschen vooruit hebben. Het constitutionele partijwezen, dat reeds in zich zelf voor eene bedenkelijke zaak gelden mag, is in Nederland, op zijn Chineesch of Japansch, geheel en al verhaarzakt en verstaartpruikt. Het nederlandsche liberalismus trommelt, als een klokkenist, het repertorium van zijne wals-melodien af en begint dan weder van voren af aan.

Doch dit is de zaak der Nederlanders. Scheppen zij behagen in het met bonte kleuren verlake constitutionalismus; hooren zij het liberalismus gaarne zijne liederen spelen op de klok, - het buitenland heeft daarmede niets te maken.

Anders evenwel hebben wij te oordeelen, wanneer Oud-Nederland met het buitenland in aanraking komt. Wanneer zich thans, bij voorbeeld, ten aanzien van Pruissen in Nederland een haat ontwikkelt, die aan de blinde woede der maleische amokmakers herinnert, dan heeft ook het buitenland het regt, een woord mede te spreken. Herhaaldelijk heeft men den wrevel der Nederlanders tegen Pruissen op rekening gesteld der groote menigte oostenrijksche schuldbrieven, waarvan zij bezitters zijn. Die verklaring is niet valsch, doch zij is onvolledig. De ware reden van den ten aanzien van Pruissen gekoesterden wrok ligt dieper. Nederland heeft namelijk opgehouden in het staatkundige iets te beteekenen; de tijd is voorbij, dat men bij elke schrede op het gebied der staatkunde angstvallig vroeg: Wat zullen de zee-mogendheden daarvan zeggen? Ook op het handelsgebied staat Nederland tegenwoordig oneindig ver beneden het standpunt, hetwelk dat Rijk in de 17de eeuw innam, en waarop het zich, voor het minst in schijn, tot aan den slag van Doggersbank toe met groote krachtsinspanning heeft weten te handhaven. Er bestaat intusschen nog

8. *La Prusse*, 3-4.